

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Linște sinistră.

Nu de mult am văzut un sat frumos din munte. M'au impresionat adânc munții cu coroanele albe de neaună până în August, sănătatea și vâjșoșia oamenilor cu suflete simple dar curate, apa și aerul cu particularități deosebite de parca ieri au eșit din mâinile Creatorului, dar impresia care mi s'a săpat mai adânc în suflet este aceea pe care am simțit o la năvalnicile căderi de apă. În mijlocul codrului înverzit se aude de departe un tunet adânc și puternic. Apa munților cade de sus de la zeci de metri înălțime la vale, mândră și suverană, fiindcă nu are cine să i se opună în calea-i împărătească. Bolovani de piatră, mari cât omul și trunchiuri de pomi puternici sunt măturate cu ușurință la vale.

Și totuși dela o vreme acești bolovani și aceste buturugi se opresc pe loc cu încăpăținare. Nu mai vor să meargă mai departe nici un pas. Îi ocolește apa și curge mai departe. Bolovanii și buturugile parca au simțire și nu mai cedează forței mari și brutale, care îi mâna înainte. Și oamenii cari se învârt pe aici încoace și încolo au împrumutat ceva în caracterul lor dela piatră și dela pom.

Pământul e galben și pletros, străbătut și mâncat de ape și oamenii nu cedează. Mușchii se încoardă cu putere pe ogorul sărac și sufletele stăruesc cu tărie mucenicească, cu nădejdea de a fi ajutate de Dumnezeu. Și de fapt numai minunea lui Dumnezeu poate să facă ca firile de grâu să fie frumoase și veșele ca și pe la noi.

Răsul plin și sănătos predomină văcarerile fiindcă pe aici puterile sufletești, cari pe la noi s'au lăncezit și au adormit de mult, sunt vii și active.

Și noaptea târziu, când cerul dela munte este așa de clar și plin de stele, gândul meu fuge pe un moment acasă în satele noastre dela șesul mare și mănșos.

Au amuțit toate glasurile muntelui și eu aud liniștea sinistră de acasă.

Cine crede cu toată inima lui în Dumnezeu?

Răspunsul: liniște de cimitir! Cine dă o bucată de pâine celui flămând și cine vrea să mângăie pe un întristat?

Răspunsul: liniște de cimitir.

Dar cine se bucură de viața dăruită de Dumnezeu și de holdele îmbelșugate?

Răspunsul: liniște de cimitir.

Nici munți, nici păduri, nici căderi de ape, nici bolovani de piatră, cari să se împotrivescă bărbătește apei nu avem, dar în schimb avem din destul suflete în care domnește o liniște, care nu merită alt nume mai potrivit decât liniște sinistră.

Agerți-vă ochii și priviți în sufletele oamenilor cari spun că sunt ale lor holdele cu spicele mari și grele ca trestia. Nu mai cred în nimic, nu mai nădăjduesc în nimic. Bucuriile mici dar multe de toate zilele nu mai au nici o influență asupra sufletului lor.

Un copil sănătos, un copil cuminte, un copil cu suflet asemănător celui pe care l-a pus Iisus Hristos în mijlocul învățăcelor săi, spunându-le că numai atunci vor moșteni împărăția cerurilor dacă vor avea sufletul lui, nu mai spune nimic celor cu liniște sinistră în suflete.

Ah, ne trebuiesc minuni pe cari nu le credem, vrem bucurii mari, extra-ordinare, cari ar putea să ne miște.

Sahara cu liniștea sinistră este aici și această liniște nu vine să o conturbe nici o credință, nici o iubire și nici o nădejde îndărătuică și creatoare.

E greu să alungi din sufletele oamenilor liniștea sinistră, dar este binecuvântata silință de a-i întoarce spre bucuria vieții totuși.

Viața de aici nu poate fi viața din cimitere, unde zădarnic strigi și te frământă, fiindcă nu are cine să-ți răspundă.

Aici nu ar trebui să se mistule zadarnic oamenii ci să trăiască și să se bucure.

Înțelesul și farmecul vieții îl dau deasupra tuturor bunătăților înșelătoare ale acestei lumi credința, iubirea, nădejdea și noi chiar din aceste comori avem foarte puțin sau nicidecum.

Drumul vieții cel adevărat nu-l putem găsi prin nici o filozofie omenească, numai prin credință, nădejde și iubire.

Prin aceste trei virtuți găsim bucuriile mici, dar bine mirositoare ale vieții și tot prin ele dăm și peste bucuriile mari și rare ale vieții.

Nu trebuie să ne mirăm că viața aceasta, chiar ca și o cădere de apă mare, ne mână încontinuu la vale ca pe niște bolovani de pietri, fiindcă ne lipsesc marile virtuți cari să ne țină pe loc cu fața torentului: credința, iubirea și nădejdea.

Noi împărțim istoria omenească pe epoce și totuși un cugetător spune că istoria se împarte numai în două părți.

O parte a istoriei o formează acei oameni cu puterile sufletești lăncezite, cari în fața puterilor formătoare ale naturii și ale vieții se pleacă cu blăsteme și vâlcăreli și se lasă duși înainte, fără nici o opunere, pe valea necunoscutului.

Iată slugii cimitirelor cu liniște sinistră!

Și cealaltă parte a istoriei o constituiesc oamenii cu caractere mari, cari ca și bolovanii de piatră să lasă grei pe drumul vieții și forței dinafară opun cu toată îndărătnicia forța lor dinlăuntru.

Lumea oarbă, dar extrem de tare îl afurisește și ei binecuvintează.

Lumea îi urește cu ură ferbinte ca lava, și ei răspund cu iubire blândă și caldă ca raza soarelui.

Lumea îi chinuie cu plăcere demnă de draci din fundul iadului și ei cu simpatia lor îngerească tămăduiesc boale.

Lumea iubește întunerecul ca sobolul și ei, contrar lumii, preamăresc lumina. Lumina îi huidule, îi sculpă și batjocurește, îi bate și îi omoară și ei au razim în credința învierii.

Dacă apostolii nu erau caracterele mari, cari au fost și sunt, lumea lua cu tot alt curs. Nici clopote, nici biserici, nici instituții de cultură și de milă nu ar mai fi fost.

Liniștea sinistră a cimitirelor unde oamenii nu se mai cunosc și nu se mai iubesc unul pe altul, ar fi îngrozit lumea întreagă.

Să înceteze deci liniștea sinistră, liniștea de cimiter a sufletelor cari nu mai cred, nu mai iubesc și nu mai nădăjduesc în Domnul și Dumnezeuul nostru și atunci lumea va fi tineră și veselă ca câmpul uscat după o ploaie binefăcătoare.

Omule! viața ta nu este cimiterul virtuților amorțite sau moarte ci războiul unde credința, nădejdea și iubirea trebuie să țese lumină și bucurie.

Dr. Ștefan Cirotianu
protopop.

Biserica în serviciul carității

În Sf. Scriptură ni se spune în mai multe locuri că mulțimea se ținea lanț în urma lui Isus. Această mulțime, nu arareori, — pe lângă foamea sufletească, — era cuprinsă și de foamea trupească. Gloatele prițeseră de veste, că Isus e un izvor care dă ținere, sănătate, pâine, fără ca să se epulzeze dărnicia Lui și de aceea îl urmau cu prea puține temeri de accidente și privațiuni.

La o asemenea ocaziune, când cinci mil de guri fiământede așteptau săturare din partea Lui, întrebă pe unul din lipașii Săi, pe Filip: „De unde cumpăra-vom pâine, ca să mănânce aceștia? (Dar aceasta o zicea ca să-l încerce..) (Ioan 6, 5-6).

Isus, cu intuiția Lui dumnezeiască, vede într-o clipă viitorul omenirii și al bisericii. Știa că vor veni vremuri, când bis. l se vor cere multe și de toate. Se pare că aci e prototipul marilor probleme sociale de azi. A întrebat pe învățăcelul Său, înaintea mulțimei fiământede: Cum te descurci? Întrebă azi biserica creștină cu preoțimea ei în frunte: Cum rezolvați aceasta? Ce atitudine luați în fața atâtor pretențiuni sociale?

Iar Filip, tot la Ioan se spune, se gândea la două sute de dinari, pe cari nu-l găsea destul să cumpere pâine, din care pâine să dea apoi câte o parte mică și egală fiecăruia. Tot așa azi omenirea se gândește la o rezolvare a problemei sociale, pe cale economică, împărțind totul egal (socializare).

Isus voia din partea ucenicilor Săi un răspuns, o rezolvare cât mai potrivită creștinismului. O rezolvare cam în felul în care se gândea Filip, l-se părea prea reflectată, prea cu cifre am putea zice. El voia una mai caldă, mai cu multă inimă în ea. De aceea dă atențiune părerii lui Andrei, care aflase un bălat ce avea „cinci pâni de orz și doi pești“. Aci, Isus întrevede oferta sinceră și modestă, — cinci pâni de orz și doi pești, — a unui bălat care-l urma, îl asculta și care acum dovedește că a pus ceva în suflet din ceea ce i s'a spus. Cu acestea face Isus minunea.

Tot așa de ușor putea, cu puterea Lui divină, să-și procure chiar din gura unui pește dinarii necesari la cumpărarea pâinii. Îi era însă neplăcută milostivirea prea calculată. De aceea nu la întâmplare înmulțește cele cinci pâni și cu ele satură mulțimea. Îi trebuia ceva, care să fie oferit spontan, din care să ne arate apoi, că dă cu o dărnicie și cu o măsură uimitor de abundentă. Inimă, suflet înainte de toate și apoi belșugul, vrea să zică Isus și de data aceasta. Iar azi, chirurgilor sociali le spune: chestiunea socială, înainte de toate este o chestiune morală. Suferința și mizeria lumii, e dintâi mizeria sufletelor. Și această mizerie nu o veți vindeca cu bani și cu alte calcule economice, atâta vreme cât uitați că există un suflet cu care se poate face minuni.

De aci o mare datorie a bisericii. Mulțimea cere și trebuie să i se dea. Biserica însă, trebuie să facă așa fel, ca mulțimea să nu ceară. Aceasta o spune Isus Apostollor în fața gloatei flămânde și prin Apostoli urmașilor lor când zice: „Dați-le voi să mănânce” (Luc. 9, 13). Vrea să zică prin aceste cuvinte: Nu așteptați să vă ceară; dați-le imediat ce ați aflat că n'au. Cel bolnav nu aștepta să te cheme, ci îl cercetează, te du tu la el. Aci stă tot secretul problemei sociale. Să dai și să mângâi, înainte de a țise cere.

Nu ar mai trebui să se pună întrebarea, cine, cât și cum să se dea; căci sf. Scriptură are destule sfaturi în privința aceasta. Ținând socoteală însă de vremurile noastre, întrebările acestea se impun. Un lucru nu trebuie uitat însă; unde fapta caritabilă e prea încărcată de formalitate ca să se mai poată desluși în ea grija providenței, acolo fapta își pierde din foloasele ei morale. Nu știu dacă în timpurile prime și de glorie ale creștinismului, creștinii se constituiau în atât de multiple societăți filantropice cu statute; un lucru însă e știut, acela că în acele vremi trăiau mulți săraci în jurul bisericii.

E cu înțeles foarte adânc întâmplarea spusă de P. S. nostru Episcop Grigorie la consfătuirea din 19 Feb. a. c. despre un cerșetor care cerșind ajutorul unui intelectual și răspunzându-i-se: mergi și lucrează, cerșetorul a răspuns: D-le, n'am cerut sfatul D-tale ci ajutorul D-tale.

P. G.

Vinovat e preotul unde poporul nu cercetează biserica?

Disertație*

*Prea Cucernice Protopărinte!
Cucernică Preoșime!*

Privind și examinând viața de azi a omeniei, ajungem la cunoașterea tristului adevăr, că lumea de azi trece printr'o criză sufletească, ceea ce produce o adâncă tulburare în viața socială.

Decadența o întâlnești la tot pasul și în toate manifestările omenești. Mai vartos își arată urmele în ce privește credința și morala, ca manifestări sufletești. Acest aspect trist, pare a așeza veacul nostru în categoria istorică a epocelor decadente.

* Citită în conferința de primăvară a Asoc. Clerului A. Ș. Despărțământul Butești, ținută în 31 Ian. 1930.

Materialismul a stăpânit și robit lumea de azi așa, încât călăuzirea morală a vieții apare aproape fără efect și fără rost.

Egoismul par'că n'a ajuns nici odată la exagerări așa de sălbatice, ca în timpul de față, față de care propagarea altruismului este luată în adevărată batjocură.

Individualismul trezește în lume un haos de patimi, cultivând anarhia cea mai primejdioasă, în fața căruia orice încercare de solidarizare comună este socotită drep încătușare.

Indiferența, față de tot ce e sufletească, a luat locul credinței și stăpânește omenimea astfel, că dacă ar îndrăzni cineva a o mișca dela locul ei, este luat în batjocură cu o vădită nerușinare.

Distrațiile de tot soiul stăpânesc în cea mai mare parte lumea de azi, ținându-o strâns legată și roabă dorințelor trupești, încătușind și omorând cu totul dorința de manifestare a sentimentelor sufletești. În cele mai multe locuri, localurile de distracție sunt pline, iar bisericile goale.

Triste, dar adevărate, constatări atribuite „lumei moderne” de azi.

Mulți scrutaători au căutat să afle cauza și remediul acestei decadente. Fiecare o vede într'o parte, ori în alta, în măsura în care voințe a se da ca moralizator, ori defaimator.

În deosebi, — în privința această, — nouă preoșilor ne aruncă lumea reproșuri zicând: „Preoșii sunt de vină..., nu-și fac datorința..., nu sunt la chemarea lor...” ș. a. Iată niște cuvinte cari tale în carne vie și trebuie să ne pună pe gânduri!

Și acum să ne punem întrebarea: Vinovat e preotul unde poporul nu cercetează biserica?

Pentru a putea da un răspun categoric acestei întrebări, trebuie să te pui, ca a 3-a persoană nepărtinitoare, între preot și poporul înrolat sub steagul decadentei morale.

Vinovăția, că poporul nu cercetează biserica, este a se atribui mai multor factori.

E lucru știut, că mediul și împrejurările timpului au foarte mare influință asupra vieții poporului, deci și asupra credinței lui. Pe baza aceasta văd eu vinovăția decadentei morale a poporului în următoarele împrejurări:

1) Sectarismul introdus și sprijinit de străini, cu scop de destrămare națională. Sectarii ne-au stricat sărbătorile, posturile, datinile și legile bisericii noastre, la cari poporul din cursul veacurilor ținând cu tărie, s'a dovedit moral, tare în credință și iubitor de biserică. Iar azi în urma influinței sectare, poporul foarte puțin prețuiește aceste tezaure de credință. Lucră în zile de sărbători, ori trândăvesc pe acasă, iar biserica e goală.

2) Războiul mondial cu imoralitățile lui. Poporul văzând înfăptuite atâtea cruzimi și imoralități, necu-

noscute ori crezute de el ca nepermise, l'au abătut dela ogașul lui de credință de mai înainte.

3) Materialismul, — mai vartos dela rășboi în-coaci, — stăpânește aproape pe fiecare om. Lumea caută a se îmbogăți pe ori ce cale. In Dumineci și sărbători adeseori vezi lucrând, ori alergând după câștiguri și venite, lăsând la o parte rugăciunea și biserica.

4) Literatura modernă cu diferite scrieri imorale. In broșuri, reviste, ziare, poporul cetește despre furturi, delapidări, excocherii etc. Cetește polemici între partidele politice, scrieri în contra bisericii, în contra preoșimei, în contra persoanelor cu officii și demnități înalte. Toate acestea fac, ca poporul să nu mai albe încredere în nimeni, ci să se conducă singur de capul lui.

5) Creșterea antireligioasă în familie și în școală. In deosebi școlile dela orașe, de unde iese clasa inteligentă, dau foarte puțină însemnătate religiei. Din școală tânărul iese cu indiferentismul în suflet față de tot ce e divin. Acesta apoi îl alimentează în viață, cu citirea cărților de caracter antireligios și astfel avem clasa intelectuală de azi, de multe ori dușmană bisericii. Aceasta atitudine a intelectualilor are o mare influență apoi și asupra poporului de rând.

6) Distracțiile atrag lumea mai vartos decât biserica cu serviciile divine, cari par în ochii lumii un lucru prea obicinuit.

Toate, toate aceste împrejurări, cari formează „spiritul vremii“, contribuie la decadența moralei și la înstrăinarea poporului de biserica, la care lumea zice, că preotul e de vină!

O învinuire nedreaptă până aci.

Sunt cauze de cari se face și preotul vinovat că poporul nu cercetează biserica. Aici amintim :

1) Lipsa serviciului divin din biserica în Dumineci și sărbători. Aceasta mai vartos când e parohia vacantă, sau și altădată, când preotul din diferite cauze lasă biserica fără serviciu divin, ori nu-și ține o regulă cu începerea serviciului, ori se grăbește, ori prescurtează etc. Acestea observându-le poporul, rămâne decepționat în sufletul său și cu încetul se instrăinează de biserica.

2) Săvârșirea serviciului divin, în și afară de biserica, numai de mântulă și fără de a fi pătruns preotul de evlavie recerută, care să transpire și în auditori evlavie și credință.

3) Lipsa predicii dela serviciul divin, sau predica batjocoritoare, ori nepregătită, instrăinează poporul de biserica. Lumea de azi însetează după hrană sufletească, pe care o caută mai ales în biserica. Dacă preotul nu i-o poate da, prin serviciu evlavios, ori prin predică bineînțocmită, poporul neafiând ce a căutat, se duce flămând, descurajat și caută să-și alimenteze setea în altă parte.

4) Purtarea nedeamnă ori viștoasă a preotului. Preotul bețiv, desfrânat, certăreț, măreț, închipuit, în fine stăpânit de oricare patimă, servește mai mult patimei și nu chemării sale. Faptele și expresiunea internului sau, nu atrag poporul spre înălțare sufletească, ci spre decadență și mai vartos îl împinge spre înstrăinare de biserica.

Intocmai așa și preotul stăpânit mai mult de interesele materiale, câștiguri bănești, decât de cele sufletești, nu clădește ci dărâmă sufletește.

Amestecul preotului în politica mărunță de partid dela sate, atrage după sine adeseori ura poporului.

Peste tot neîmplinirea cu demnitate a datorințelor preoștii și purtarea nedeamnă a preotului, contribuie în mare parte la înstrăinarea poporului de biserica.

Unul ca acela este vinovat !

Poate va zice cineva, că preotul de azi e mai activ ca cel din trecut și că preoți viștoși au fost și în trecut și totuși poporul a fost mai credincios ca azi? Da, este adevărat! Dar să nu uităm, că astăzi, la temelia credinței poporul roade un dușman puternic, care este : „spiritul vremii“ cu toate armele lui înșirate mai înainte. Pentru a lupta în contra acestui dușman, trebuie o luptă mare, îndoit de mare, săvârșită cu armele : purtării neprihănite, a înțelepciunii, a trezviei și a demnității.

Cucernică Preoșime !

Ori cine și ori care ar fi vina că poporul nu cercetează biserica, datorința pentru regenerare o are în primul rând biserica, ca mamă iubitoare a fiilor săi, în frunte cu preoșimea.

În măsura în care preoșimea va îndeplini aceasta datorință mare, se va achita de porunca Mântuitorului : „mergând învățați...“ (Mt. 28. 19). Pentru împlinirea acestei porunci, preotul trebuie să stăruie cu timp și fără timp, că doar aceasta poruncă e cea mai mare și cea mai esențială a misiunii preoștii. Nu trebuie să uităm nici odată cuvintele : „voi sunteți sarea pământului. Iar dacă sarea se va strica, cu ce se va săra? La nimic nu mai este bună, fără numai să se arunce afară și să se calce de oameni“ (Mt. 5. 13).

Ca preotul să poată lucra la readucerea poporului la biserica, în primul rând i-se cere a premerge el în toate cu exemplu, precum a zis și ap. Pavel lui Timotel în cartea I. c. 4. v. 12—16. Iar ca să poată învăța pe alții, trebuie să fie mai întâi el învățat. Ca să poată moraliza, trebuie să fie el moral.

Calea cea mai bună, pe care am putea readuce la biserica pe cei înstrăinați, este : *pastorația individuală*. Aceasta nu este altceva, decât povățuirea spre cele sufletești a fiecărui credincios în parte. Aici preotul poate lucra direct și indirect.

Direct va lucra preotul la diferite ocazii și întâlniri cu credincioșii. Preotul nu este oficiant legat

de cancelarie, ci este păstor sufletesc și locul lui de activitate este în mijlocul turmei. În aceasta calitate va căuta prilejul să convină cu credincioșii indolenți, cari nu vin la biserică și deci nu au ocaziune a auzi glasul lui.

Bună ocazie are preotul de a face pastorație individuală, câteori vine credinciosul la locuința preotului, ori este chemat preotul la locuința credinciosului pen'ru săvârșirea diferitelor servicii divine. Preotul poate întâlni pe credincios adeseori pe stradă, sau în holdă, sau în vre'o călătorie, sau în ultimul caz la umblarea cu sfta cruce (Bobotează).

Cu aceste ocazii preotul va căuta, ca prin vorbă dulce să atragă pe credincios. Iar după ce și-a câștigat simpatia lui, să caute să aflu cauza pentru care nu cercetează biserică. Aceasta să caute preotul a o înlătura cu duhul evangheliei și cu istețime, să îndemne pe credincios la cercetarea bisericii, ca loc de mângăiere și ușurare a năcazurilor. Notez că aceasta se poate face abia la a 2-a, a 3-a ori a 4-a întâlnire.

Preotul este dator a căuta întâlnire cu credincioșii săi în scopul pastorației. Nu e consult însă ca credinciosul să observe, că preotul umblă direct după el și caută să-l aducă la biserică, ci totui să fie pentru credincios întâmplător.

Pastorația individuală, săvârșită de preot în mod direct, este un lucru numai de jumătate, deoarece preotului i-ar trebui un timp foarte lung, ca să poată conveni cu toți credincioșii în parte, mai de multe ori și să facă cu fiecare lucrul lui: „Popa Tanda“. De aceea, la pastorația individuală se poate lucra cu efect mai grabnic, în mod indirect.

Indirect este prin misionari secreți, formați din bărbați și femei, creștini buni, din diferite clase sociale și părți ale comunei. Preotul se va pune în legătură cu astfel de credincioși, pe cari îi va trimite la cei indolenți, ori că se vor întâlni cu ei, sau că sunt rudeni, ori vecini. Pe aceștia poporul îi ascultă mai bine ca pe preot, fiind dintre ei. Misionarii vor vorbi celor indolenți preteneste, despre iubirea de biserică și mântuirea sufletească și vorbindu-le azi și mâine, îi vor atrage și îi vor aduce cu ei la biserică.

Procedura aceasta de misionarism să fie o activitate intențivă a preotului și cu totul secretă pentru popor. După părerea mea, nici chiar misionarii să nu știe că ei sunt misionari, decât că sunt în pretenie cu preotul, cărora le descopere dorința, de a vedea pe toți credincioșii la biserică. Deci numirea de: „misionar“ o are numai preotul în concepția sa, pentru cutare persoană de încredere.

Pe misionari preotul îi va instrui pentru propagandă și va sta în strânsă legătură cu ei. Se va întreține cu ei în vorbă adeseori, culegând informații despre diferiți credincioși, și dând sfaturi, îndemnuri

și instrucțiuni, pentru îndreptarea, cucerirea, ori readucerea la biserică a unuia, sau a altuia.

E de notat însă, că aceasta lucrare o poate face preotul numai după ce își cunoaște bine credincioșii.

Pastorația individuală și misionarismul, este preocuparea preotului de peste săptămână. În Duminică și sărbători, preotul se va nizu, ca prin serviciul divin și prin predică, să dea hrana sufletească poporului, venit la sfta biserică. Aici preotul este stăpân peste credincioșii săi. Cu evlavie recerută slujitorului sf. Altar, și cu vorbe dulci va putea întări și clădi mult sufletele credincioșilor și îi va putea ține strâns legați de biserică.

Pentru acest scop se recere, ca predica să nu lipsească dela nici un serviciu divin. Predica să cuprindă cuvinte mângăitoare, adevăruri evanghelice, învățături mântuitoare și hrănitoare de suflet, iar nu bruscări, ori povești, sau numai vorbe goale. Toată ținuta, vorbele și ori ce lucru a preotului, să exprime dorul de mântuire sufletească a poporului său. Atunci va fi preotul iubit, stimat și ascultat de poporul său, pe cum zice ev. Ioan X. 11. 4. „Păstorul cel bun sufletul își pune pentru oi... iar oile ascultă de păstor și merg după el, că cunosc glasul lui“.

La lucrarea pastorației sunt foarte folositoare vecerniile din Duminică și sărbători, cari încă să fie însoțite de cuvântare, ori măcar citire din sf. Scriptură și explicare.

Societatea sf. Gheorghe încă este un mijloc bun de a atrage credincioșii la biserică și a-i ține strâns legați de ea.

Cu ajutorul misionarilor secreți se poate lucra foarte mult la convertirea sectarilor, la stârpirea concubinajului și a altui flagel ce ar bântui în parohie.

În ce privește convertirea pentru biserică a clasei intelectuale, e un lucru mai greu. Preotului i-se cere o cultură de carte și socială echivalentă timpului de azi, ca să poată impune prin cultură și ținuta sa. Să aibă cunoștință, ba chiar legături de pretenie cu intelectualii și astfel să le mijlocească citirea de cărți, reviste și ziare cu caracter religios, apoi prin conversație să caute a-i atrage pe intelectualii și a-i desvolta iubirea față de biserică.

Ori într'o parte ori într'alta, activitatea pastorală a preotului, e un lucru greu în împrejurările de azi, când are de înlăturat atâtea obstacole. Nici odată însă nu trebuie să descurajăm, ci cuvintele Mântuitorului: „îndrăzniți, eu am biruit lumea“ să ne fie un imbold spre încurajare.

Gândindu-ne la credința și viața neșovăielnică a sf. Apostolii, cari au sfârșit uriașe piedeci, ce li s'au pus în cale, nici nouă nu ni-se cade a șovăi nici o clipă.

Pentru stârpirea apucăturilor rele și pentru readucerea oilor răpite din staulul adevărului, răspunderea cade și asupra noastră a generației de azi.

Deci la muncă fraților, că ogorul este plin de spin.

Ca de incheiere, fac următoarea concluzie despre cele pertractate:

1) Vinovăția, că poporul nu cercetează biserica este a se căuta în „spiritul vremii“ de azi.

2) Vinovat este și preotul, care nu-și îndeplinește cu demnitate chemarea sa de păstor sufleteșc.

3) Datorința de regenerare a acestei decadente, în primul rând, este a bisericii, în frunte cu preoțimea.

4) Mijloacele sunt: pastorația individuală și misionarismul.

Deci să cerem peste stabele noastre puteri ajutorul lui Dumnezeu, ca să putem lupta cu succes „în contra veacului lumel acesteia“. Iar în sfârșit să putem zice cu conștiința împăcată, ca și Hristos: „Arătat am numele tău oamenilor.“ „Lucrul am săvârșit, care ai dat mie ca să-l fac“ (Ioan. 17. v. 5. 4).

Bârsa, la 30 Ian. 1930.

Ioan Bogdan
preot.

INFORMAȚIUNI.

Întâlnire colegială Frații preoți cari au terminat cursurile teologice la Seminarul din Arad, în anul 1885/86, sunt invitați să participe la întâlnirea noastră colegială, care va avea loc în Hălmașiu în 15 Iunie a. c. Dumineca tuturor sfinților, iar în ziua următoare la băile termale din Vața de jos.

Cornel Lazar
protopop în Hălmașiu

† Ioan Popa învățător în Pesac. În 26 Malu c. s'a stins și viața acestui dascăl care 30 de ani a ținut aprinsă candelile stîlînței în fosta noastră școală confesională. După o muncă încordată de 38 ani, în frontul de luptă, între elevii săi a fost lovit de o crudă boală care în opt zile l-a răpus. Înaintea examenului, a ultimului său examen, și-a lăsat școlarii orfanii, și s'a stins cu regretul pe buze că nu a avut parte de liniștea și odihna vieții penzionatilor.

A avut o petrecanie frumoasă. Rude și cunoscuți, mulți colegi și foști elevi au ținut să-i dea ultima cinste. L-au parentat jalnic păr. Gr. Vermeșan, fostul său elev Dr. Gh. Lația și revizorul circumscripției T. Serăfolean.

În drumul veșniciei îl însoțesc și regretele generațiilor de elevi trecuți pe sub mîna sa, apoi a prietenilor, cari l-au iubit, l-au sfătuit și l-au ajutat și cari nu-l vor uita.

Veșnică să-i fie pomenirea.

G.

Vă iau pe toți cari nu vă faceți datoria. Într-o veche biserică din Italia, se află zugrăvite pe un părete, patru icoane. Într-una se vede un episcop învățând, sub care se scrie: *Eu vă învăț pe toți*. În a doua icoană se vede un chip de general, sub care scrie:

Eu vă apăr pe toți. În a treia se vede un chip de țaran arând, sub care e scris: *Eu vă hrănesc pe toți*. Iar în icoana a patra e zugrăvit chipul diavolului, sub care se scrie: *Vă iau pe toți cari nu vă faceți datoria*.

Așa e în viață: munca e cinstită și de Dumnezeu și de oameni. Ba de o bucată de vreme, de la război încoace, par'că și dracul se dă pe brazdă bună, căci de cel cari nu-și fac datoria, îl ia pentru cazanul lui cu smoală. Nu-i bine să ai de a face cu dracul. De aceea fiecare suflet să-și facă datoria, să muncească cât mai trăește pe pământ, ca să se poată odihni după moarte, la dreapta Tatălui.

Căsătoria în Japonia se face după obiceiurile lor vechi, ținându-se seamă și de glasul inimii celor ce se căsătoresc. Cea dintâi poruncă a căsătoriei este să ai urmași, cari să țină aprinsă cinstea și amintirea părinților și străbunilor. A muri fără a fi avut copii însemnează un foarte mare păcat. De aceea japonezii se căsătoresc și fac copii mulți, pe cari îl cresc cu mare îngrijire și iubire.

Căsnicia se poate desface din șapte pricini: mai întâi lipsa de copii, necredința casnică, neascultarea socriilor, jalușia, bolii ce nu se pot vindeca, etc.

Chinezii cunosc cât e cîșul uitându-se în ochii pisicii căci pupila ei se mărește sau se îngustează după ceasurile zile.

Cel mai mare porc din lume se găsește în America, statul Nebraska, la o fermă. Are 2 metri 18 cm. lungime, e înalt de 1 metru 30 cm. și greu de 560 kgr. E de rasa „Poland-China“.

Graiurile în Ierusalim. După statistica orașului, în Ierusalim se vorbes: 27 de limbi. Mai mult se zice că e vorbită limba ebraică (vechea limbă a evreilor), apoi araba, apoi armeneasca, după care vine jargonul evreesc (limba pe care o vorbesc evreii de azi) și limba engleză. A zecea la rând vine limba germană, apoi franceza, spaniola. Limbile oficiale sunt: engleza, ebraica și araba.

Din Rusia sovietică. În afară de comuniști, a căror număr nu face nici un procent din întreaga populație, toată lumea suferă chinuri iobăgești. Preoțimea mai ales este urmărită de aproape. Și totuși mulți preoți își fac slujba, cu primejdia vieții, ducând mîngăere în sufletele chinute ale poporenilor, când sovietele îl prind, îl omoară, după ce îl chinuesc ca și pe Domnul nostru Iisus Hristos. Prigoana împotriva preoților merge până acolo încât nu le dau dreptul la hrană, nu au voie să călătorească cu trenul, nu au voie să-și aibă casa lor de locuit, nu au voie să închiriere o odaie decât plătind un tarif foarte mare. Ei fac slujbe religioase prin păduri, printre stînci, prin gropi săpate sub pământ, așa cum făceau odinioară apostolii. Preoții sunt așa de săraci încât uneori abea au cu ce să-și acopere trupul, ba umblă țărda desculți prin ger

și zăpadă, umblând din loc în loc făcându-și slujba de preot.

Stricăciunea e mare de tot. Așa de pildă s'au înființat locașuri unde și copiii mai mici sunt învățați la toate relele oamenilor mari, unde acești copii sunt puși să facă exerciții sexuale ca adulții.

Dumnezeu este gonit de stăpânirea sovietică, dar este apărut de norod, care se roagă Lui să scape de o stăpânire, care a avut nebunia să citeze pe Dumnezeu la Tribunal ca inculpat.

Serbare Școlară. Școala primară de Stat Nr. 10 din Arad, Strada Ciocârliei, pusă sub conducere *subrevizorului Lazar Igrisan* a dat la 1 Iunie a. a. (ziua temperanței) o frumoasă și instructivă serbare la casa națională din Pârneava. Programul a fost întocmit din cântări, date de corul bine instruit de învățătorul *Petru Coclu*, apoi din poezii și o piesă teatrală, instruite cu deosebită grijă de învățătoarea *Dna Nedorișescu*. Piesa și unele poezii au fost alese anume cu scopul de a combate relele din popor, în special beția, iar altele pentru deșteptarea și întărirea sentimentului religios și patriotic. Cântările au fost religioase, patriotice și populare. În programul școlii a fost încadrată conferința despre temperanță a preotului *Florea Codreanu*. Atât alegerea cât și temeinica pregătire a ~~lecțiilor~~ ~~punct~~ din program, frumosul decor al scenei în covoare naționale, minunatele costume naționale ale băeților și fetițelor au adus laude bine meritrate corpului didactic dela această școală românească, înființată abia în toamna trecută. În adevăr, această școală, pusă într'unul din cele mai abandonate cartiere ale Aradului, — în Șarcad, — are o chemare însemnată: readucerea la sentimente românești a celor mulți, cari și-au pierdut în acest cartier orice caracter românesc. Vrednicul corp didactic, pe care-l are școala, ne întreptățește să nutrim cele mai bune nădejdi.

Ziua Copilului. S'a obicinuit să sărbătorim ziua mamei și acum mai nou ziua copilului, când lumea este îndemnată să facă cult copilului, adevărat să iubească pe copii. Cu deosebire cei ce au putință să facă acte de caritate ajutând pe copiii orfani și fără sprijin.

Societatea „*Principale Muzee*” a organizat sărbări în cinstea copiilor Duminecă în 1 Iunie a. c. în toate orașele din România. În Arad serbarea s'a ținut la teatrul de vară în fața unui public numeros. Serbarea a fost organizată de elevele școlii de fete din strada Barțin, sub conducerea dnei directoare *Gaspar* și a dooarelor învățătoare *Constantinescu* și *Bălăban*.

La reușita programului în mod așa de admirabil au contribuit f. mult elevele și elevii școlii primare de sub conducerea dlui director *S. Albu*, cari au cântat bine. Profesoara *Serbanescu* a ținut o conferință despre cultul copiilor, iar elevele diferitelor clase au dansat diferite dansuri naționale și au delectat publicul cu declamații și 2 piese de teatru. A plăcut foarte mult dansul „*Tărășel*” predat în mod admirabil de elevele: *Gheorghina Stana*, *Dolna Mureșan*, *Tațiana Vațlan*, *Emilia Măcelar*, *Mișu Moșol* și *A. Rimbaș*, toate din clasa II-a. Apoi dansul *Florilor* predat de elevele clasei IV.

Lauda se cuvine dooarelor profesoare *Anetta Constantinescu* și *Mișu Bălăban*.

BIBLIOGRAFIE.

Dr. Nicodim Milaș: Canoanele Bisericii ortodoxe însoțite de comentarii Vol. I, Partea I. (Introducere, Nomocanonul în XIV titluri și Canoanele apostolice), Traducere făcută de *Uroș Kovincici* protolereul ort. sârbesc al Aradului și *Dr. Nicolae Popovici* profesor la Academia teologică din Arad. Pag.: VIII + 320. Tiparul Tipografiei diecezane din Arad. Prețul: 160 Lei.

Este adânc simțită trebuința de a avea o bună traducere a canoanelor și o interpretare a lor, care să stea la nivelul științei teologice de azi. Traducătorii prin cartea prezentă au început să ne pună la îndemână opera celebrului canonist *N. Milaș*, care până astăzi nu a fost întrecută de altcineva. În introducerea foarte extinsă a cărții se tratează despre isvoarele canonice și despre colecțiunile canoanelor, cari au caracter oficial în diferitele Biserici ortodoxe, între altele în mod amănunțit și despre *Pravila* cea mare a noastră și despre *Pidallion*. Urmează partea canonică a Nomocanonului în XIV titluri și apoi ni se dă textul complet al canoanelor apostolice, traduse într'o limbă frumoasă, modernă. La fiecare canon sunt arătate canoanele paralele și apoi urmează comentariile amănunțite ale lui *Milaș*, cari lămuresc chestiunile din toate punctele de vedere, referindu-se atât la literatura teologică răsăriteană cât și la cea apuseană.

Opera aceasta a lui *Milaș* tradusă în limba românească va fi de cel mai mare folos practic și teoretic pentru clerul nostru, cât și pentru toți cei ce doresc să cunoască adevărata concepție creștină ortodoxă. Se poate comanda la *Librăria Diecezană* din Arad, cât și la aite librării din țară, trimițându-se pe lângă preț și 10 lei pentru porto.

Aviz.

Onorații preoți din comunele unde avem sesii reduse și vacante, acărora venite întră la fondul preoțesc, sunt poftiți a provoca pe arondașii acestor sesii, să-și achite rata I. de arindă pe anul curent ca să nu fie expuși la spese zadarnice.

Tot acești preoți sunt poftiți a ne trimite în grabă, dela Primăriile cu cădere, câte un conspect despre impozitul acestor sesii pe anul 1930.

CONSILIUL EPARHIAL ORT. ROMAN
DIN ARAD

Serviciul Contabilității și al Casieriei,

Mulțumită publică.

În numele comunei bis. Cuvin, aduc și pe aceste cale Dlul Gheorghe Vancu, șef de serviciu la administrațiunea financiară din Arad și soției sale D-na Iuliana Bogdan, celea mai călduroase mulțumiri, pentru baldachinul, ce l-a dăruit ca fiul comunei noastre sf. Biserici în valoare de 14000 Lei.

Bunul Dzeu răsplătească donatorilor această de toată lauda vrednică faptă cu darul și binecuvântarea Sa, iar părinților lor morți, în numele cărora s'a dăruit, cu iertare de păcate și fericirea eternă.

Cuvin, la 8 IV 1930.

M. Grecu, preot.

Mulțumită publică.

Aduc cele mai sincere și călduroase mulțumiri, în numele parohiei românești nou înființată în comuna Lucareți, comună sărbizată de vitregia timpurilor apuse, Cucernicului Părinte Lucian Lungu și Soției Valeria din comuna Drăgoești, pentru clopotul în greutate de 350 kgr., 2 ștergere foarte frumoase și luminări, donate acestei parohii sărace.

Înainte de ridicarea clopotului donat, în comuna Drăgoești Cucernicul Părinte Lucian Lungu a săvârșit serviciul divin recerut, asistat fiind de Di. învățător Opriteșcu și credincioșii ai acestei comune. După terminarea serviciului divin, în răsunetul clopotelor dela Sf. Biserică, s'a ridicat clopotul donat pentru a fi dus în comuna Lucareți, părăsind Drăgoeștii.

La intrarea cu clopotul donat în comuna Lucareți au fost întâmpinați de credincioșii îmbucurați ai acestei comune.

În Dumineca de 23 Martie a. c. a luat parte la serviciul Sf-tei Liturgii, pe lângă Părintele Dragoșin Sălage, și Părintele Ioan Bencecan cu mai mulți credincioși din comuna vecină Teș. La priceasnă Părintele Dragoșin Sălage a ținut o cuvântare frumoasă despre însemnătatea clopotelor, însuflând credincioșilor dragostea de a ajuta Sfintele Biserici și locașurile Sfinte, aducând mulțumiri Cucernicului Părinte Lungu și soției pentru donația făcută.

După terminarea Sfintei Liturgii s'a mai oficiat de către Cucernicul Părinte Dragoșin Sălage și Ioan Bencecan un Parastas pentru adormiții în Domnul, părinți, fii și rudeni ai Părintelui Lucian Lungu și soția Valeria, donatori.

Lucareți, la 30 Aprilie 1930.

Issa Gheorghe
primar.

Licitație minuendă.

În baza planului și devizului de spese, întocmite de arhitectul Rafirolo dela primăria Arad, aprobate de Ven. Cons. Eparhial sub No. 1377/1930 pentru zidirea din nou a bisericii ort. rom. din Micălaca-Nouă, se publică licitație minuendă cu oferte închise pe ziua de 22 Iunie a. c. orele 11^{1/2} în localul oficiului parohial, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Planul, devizul și condițiunile se pot vedea la of. par. Micălaca-Nouă.

2. Antreprenorii nu pot pretinde nici un fel de spese pentru participare la licitație.

3. Concurenții vor nainta deodată cu oferta și vadiu de 10^{0/0} până la 21 Iunie 1930 orele 11 a. m.

4. Comisia interimară par. își rezervă dreptul de a încredința lucrarea aceluia în care va avea mai multă încredere.

Com. int. par.

Post de învățător vacant.

Se escrie concurs pe stațiunea vacantă învățătorească dela școala confesională ort. rom. din Bătania Ungaria, cu termen de alegere pe 13 Iulie 1930, pre lângă următoarele emolumente.

1. Salar conform legii pentru învățătorii de stat. Este obligat a provide învățământul în școala confesională, conform legilor din vigoare.

Apoi cantoratul în școală și în biserică.

Concursul se înaintează la oficiul par. ort. rom. din Bătania, cu toate adnețele necesare, pentru școala confesională, până în 5 Iulie a. c.

Ștefan Fotia

v. pres. com. parohial.

Axentia Roșu

not. com. parohial.

Publicațiune de licitație.

Se publică concurs de licitațiune minuendă pentru repararea sf. biserici ort. rom. din Vârfurile, pe ziua de 15 Iunie a. c.

Condițiunile de licitațiune, planul și devizul de spese se pot vedea zilnic la Of. par.

Consiliul parohial.

1—2

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala“

Redactor responsabil: SIMION STANA.